

Journal
2) av
3) Keni HRS

INNOVASJON
NORGE

Statsråd Dag Terje Andersen
Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:
200604560

Vår ref.:
2006/000361-043/011.0

Oslo, 22. januar 2007

STORTINGSMELDING OM INNOVASJON

Vi viser til brev datert 21. desember 2006.

Innovasjon Norge imøteser en Stortingsmelding om innovasjon og er meget tilfreds med å ha blitt invitert inn i forarbeidene til meldingen. Innovasjon Norge vil prioritere ressurser inn i arbeidet. Det er etter vårt syn viktig å legge til rette for et så bredt eierskap til meldingen som mulig, og den beste måten å få dette til på er gjennom involvering og åpne prosesser.

Innovasjon Norge mener det er viktig at meldingsarbeidet skjer på et bredt og godt faglig grunnlag. For å bidra til dette vil Innovasjon Norge delta med egne ressurser, erfaringer og evalueringsresultater fra hele virksomheten.

Fordi Innovasjon Norge arbeider med innovasjon innenfor og på tvers av de fleste bransjer og sektorer, vil det føre for langt å gå inn på de ulike områdenes barrierer for innovasjon per sektor og region over tre sider, slik vi er bedt om i brevet.

Meldingsarbeidet er under oppstart. I dette brevet vil vi derfor begrense oss til å gjenta noen av de budskapene vi allerede har presentert i tidligere møter, både for Statsråden, for ledelsen i departementet og for prosjektgruppen for meldingsarbeidet.

Innovasjon Norge deler NHDs ambisjon om Innovasjonsmeldingen skal legge grunnlaget for en fremtidsrettet og helhetlig innovasjonspolitikkk bygget på et solid faglig grunnlag og en bred og robust politisk plattform. For å utvikle et balansert kunnskapsgrunnlag for meldingen, der de viktigste områdene er identifisert og drøftet, bør man prioritere tema innenfor rammen av en helhetlig struktur. Vi har benyttet oss av en mulig slik struktur i dette innspillet.

Vi vil oppfordre til at Nærings- og handelsdepartementet gjennom meldingen tar rollen som samordner av innovasjonspolitikken både nasjonalt og regionalt og på tvers av sektorer og bransjer, teknologier og markeder. En velfungerende innovasjonspolitikkk må både legge til rette for et velfungerende innovasjonssystem, og utvikle myndighetenes samlede rolleutøvelse mht. hvordan politikk skapes og iverksettes.

Sentrale politikkområder

Globaliseringen innebærer at både markeder, kapital, arbeidskraft og kunnskap blir åpent tilgjengelige på tvers av grenser. Dette innebærer at konkurranseevne, både for land og bedrifter, mer og mer blir et spørsmål om å utvikle innovasjonsevne. Den viktigste driveren for innovasjon er dynamikken i markedene, både for innsatsvarer og

VI GIR LOKALE IDEER GLOBALE MULIGHETER

sluttprodukter. Norge har komparative fortrinn og er internasjonalt ledende på noen markeder, bransjer og teknologier. Forskningsrådet og Innovasjon Norge har kunnskap om dette og har også tidligere levert innspill til departementet på hva som er norsk næringsliv sine konkurransefortrinn. Innovasjonsmeldingen må bygge på og bidra til utvikle disse konkurransefortrinnene og legge til rette for nye.

Vi vil her peke på fem politikkområder som vi mener bør være sentrale i meldingen.

1. Politikk som stimulerer etablereres og bedrifiers innovasjonsevne

Etablerere, små og store bedrifter har alle sine roller i innovasjonssystemet. Et hovedfokus i meldingen bør være etablereres og bedrifiers *innovasjonsevne* og hvilke faktorer som har størst betydning for å styrke denne. I bedriftene vil faktorer som evne til å utvikle visjoner og strategier, bygge og ta vare på egen kompetansebase, kreativitet og evne til å forvalte ideer, evne til å overvåke og forstå utviklingstrekk i markedene, i bedriftens omgivelser, organisasjons- og prosessledelsesevne samt bedriftskultur og læringsklima være av stor betydning. Bedriftenes evne til innovasjon og vekst blir en avgjørende suksessfaktor. Det er viktig at innovasjonsmeldingen søker å identifisere og drøfte ulike flaskehalsen i forhold til dette.

2. Politikk som stimulerer innovasjon og skaper nye markeder

Reguleringer kan være innovasjonsfremmende eller innovasjonshemmende. Etterprøving og revisjon av reguleringsordninger ut fra hvordan de virker på innovasjon kan være en viktig måte å fremme innovasjonsevne. Konkurransopolitikk, arbeidsmarkedspolitikk, kapitalmarkedspolitikk, utdannings- og forskningspolitikk, handelspolitikk, helsepolitikk, er områder som må vurderes nærmere i denne sammenhengen.

Myndighetene kan utvikle og stimulere markeder og kompetanseområder ved å opptre som krevende og langsiktige etterspørrere hvor man vektlegger innovative produkter og oppbygging av kompetanse i forbindelse med offentlige innkjøp og investeringer som for eksempel innenfor forsvarsanskaffelser og helse. Det er viktig at meldingen også drøfter det offentliges rolle som regulator, katalysator og som en aktør i innovasjonssystemet, og ikke bare rollen som koordinator (se under).

3. Politikk som legger til rette for og bidrar til fellesressurser og øker utnyttelsen av disse i innovasjonsprosessen

De tyngste innovasjonsinvesteringene Norge har gjort og gjør er i utdanningssystemet. Norge har et høyt generelt utdanningsnivå og en solid generell kompetansebase. Strukturen og nivået på for eksempel norsk forskningsinnsats må stå i forhold til næringslivets nåværende og framtidige behov. Samtidig må kunnskapsinnholdet i både produktene og prosessene øke for å øke bearbeidingsverdien. Næringslivet bør derfor bli mer forskningsrettet, ikke bare på teknologi, men på alle ledd i verdikjeden. Å se denne helheten og utvikle en politikk for dette, er etter vårt syn viktigere enn å investere mer i næringsrettet forskning alene.

Samfunnets legale, sosiale og kulturelle infrastruktur – dvs. den mye omtalte den "Nordiske modellen" – inneholder mekanismer ("flexicurity") som utgjør en viktig plattform for innovasjon. Her pågår en rekke arbeider som meldingen bør trekke på for å kunne si noe om hvordan vi kan videreutvikle og forsterke slike mekanismer i fremtiden.

4. Politikk som stimulerer til framvekst av selvforsterkende innovative klynger

Klynger er viktige og reflekterer nasjonale og regionale mønstre for industriell og teknologisk spesialisering. For innovasjonspolitikken er det ikke eksistensen av klynger i seg selv som er interessant, men om større økonomisk vekst kan skapes dersom det offentlige stimulerer selve *klyngeprosessen*. En klyngeorientert innovasjonspolitikkk dreier seg i mange tilfeller om å understøtte en utvikling slik at en klynge kommer opp i kritisk masse og at videre vekst blir selvforsterkende. Et annet viktig element i

innovasjonspolitikken er at det skapes forståelse av hvilke ringvirkninger som skapes gjennom klyngene, og at det utformes en innovasjonspolitik som bidrar til at investeringene i disse reflekterer det som er samfunnsøkonomisk optimalt.

Det er viktig at meldingen drøfter hvordan man best kan stimulere potensielle klynger, unge klynger og veletablerte klynger til å innovere ytterligere.

5. Politikk som bidrar til kunnskapsutveksling og samarbeid ut over det som skjer i markedene

Økonomisk rasjonelle bedrifter vil bare engasjere seg i informasjons- og læringsnettverk dersom den antatte nytten for bedriften overstiger bedriftens egne kostnader. Den enkelte bedrift kan mangle kjennskap til ulike nettverksmuligheter som kan finnes og mangle ressurser til å bedømme nytten av å delta i slike.

En god nærings- og innovasjonspolitik er avgjørende for konkurranseevnen og dreier seg i større grad enn før om å stimulere samarbeid og konkurranse – eller *samspill*. Innovasjon kjenner ingen grenser og bedrifters innovasjonssystemer blir mer og mer globale. Bedriftenes kilder til innovasjon blir mer og mer internasjonale, og bedriftenes mulighet for å besitte all nødvendig kompetanse selv, blir mindre og mindre. Manglende kunnskap gir usikkerhet, mens manglende ferdigheter gir manglende handlingskraft. Det er viktig at meldingen drøfter hvordan bedrifter med ambisjoner og potensial kan bli mer langsiktige og framsynte og utvikle strategisk kompetanse for innovasjon og vekst.

Koordinering av Innovasjonspolitikken

Innovasjonspolitik er ingen sektorpolitikk. Den spenner over en rekke politikkområder. Skal politikken være effektiv må det skje en koordinering av innsatsene på tvers av de ulike politikkområdene, og mellom regioner. Dette er en meget krevende oppgave for myndighetene. Det handler bl.a. om

- Evne til horisontal politisk styring
- Evne til systemforvaltning
- Evne til politikklæring og institusjonell fornyelse

Meldingen, forarbeidene til meldingen og implementeringen i etterkant, må basere seg på involvering av et bredt sett aktører fra næringsliv, kunnskapsmiljøer og offentlige myndigheter. En innsiktsfull innovasjonspolitisk analyse vil være nødvendig for å utvikle forståelse for koordineringsarbeidet. Vi tilbyr oss å arrangere og tilrettelegge for dialogmøter med relevante miljøer regionalt og nasjonalt på vegne av departementet.

En innovasjonspolitik er en politikk for å legge til rette for det ukjente. Det krever igjen at politikken er fleksibel/dynamisk, åpen for eksperimentering og læring, og at den evner å ta innover seg behov for endringer. Vi mener at det er viktig at denne meldingen også drøfter hvordan man kan få dette til, for eksempel gjennom å etablere systematiske prosesser for oppdatering og videreutvikling av Innovasjonspolitikken, slik det allerede er etablert for Forskningspolitikken og Regionalpolitikken gjennom regelmessige Stortingsmeldinger. Vi ser frem til en bred involverende prosess til beste for norsk verdiskaping og velferd.

Med vennlig hilsen

Innovasjon Norge

Gunn Ovesen
adm. direktør

Roar Tobro
divisjonsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen